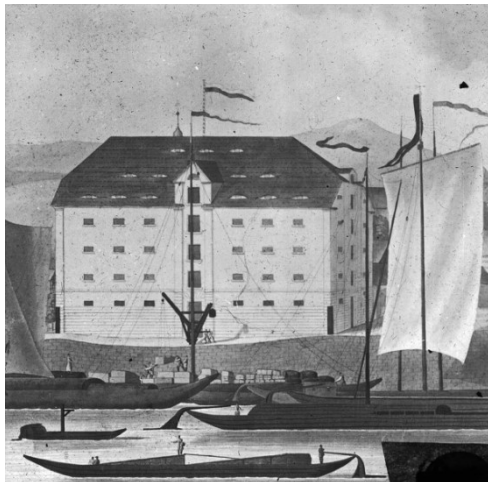
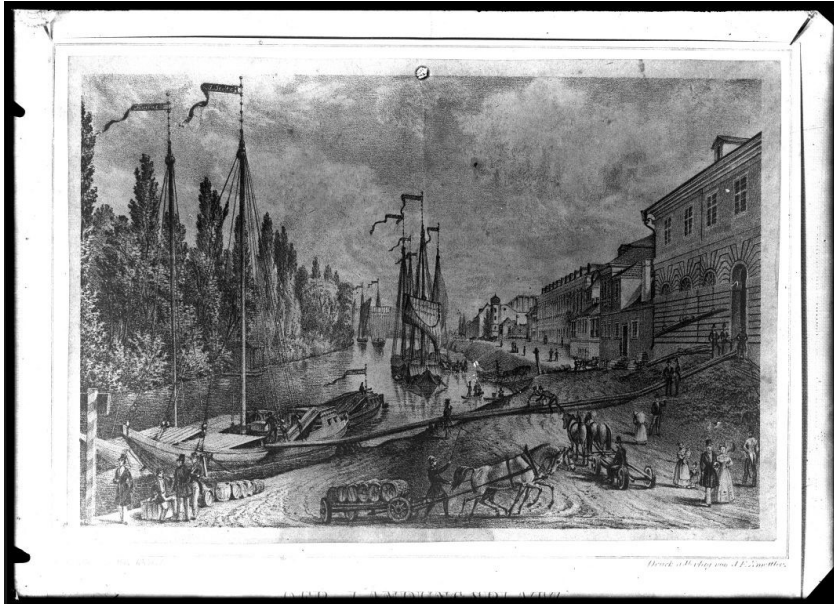

Rakouská severozápadní dráha a plavba (zkráceno)

Ing. Vlastimil Pažourek
Oblastní muzeum v Děčíně

Pražská společnost pro plavbu parní a plachetní (PSPP)

1822 Pražská plavební společnosti z ní vznikla

Od roku 1855 ve vedení obchodník Friedrich Zdekauer (1810-1873), syn bankéře Moritze Zdekauera,

Rozšíření kapitálu 27.5.1856 3000 akcí po 200 zl.
Získáno z prodeje nových akcií 450 000 zl.

Na jaře 1856 objednáno 20 velkých a 32 menších člunů.

1.1. 1857 Pražská společnost pro plavbu parní a plachetní vznikla (PSPP) kapitálovým rozšířením

Podílník Leopold von Lämmel ?

Vlečné parníky

- 1857 Prag (1880)
- 1857 Tetschen (1873)
- 1857 Leitmeritz (1877)
- 1857 Mescéry (1869)
- 1857 Clam Gallas (1875)
- 1865 Kaiser von Osterriech (do konce)
- 1869 Moldau (do konce)
- K dispozici pouze 6 parníků

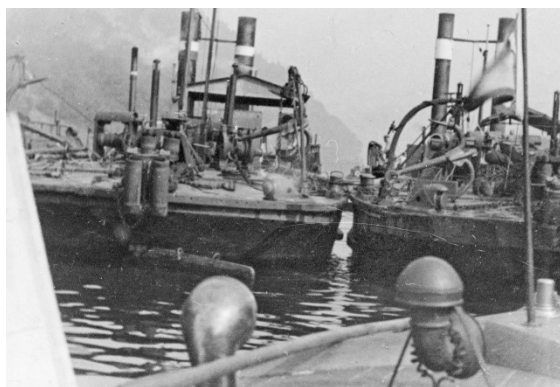
Ostatní možnosti dopravy do Německa

- 15.8. 1870 koncese PPSP na řetězovou plavbu do Ústí nad Labem
- 2.5.1871 koncese schválena akcionáři
- Do března 1872 položen řetěz do Ústí nad Labem,
- Ze Schmilky do Ústí zahájen provoz v květnu 1872
- Prodloužení řetězu do Litoměřic rozhodnuto v roce 1881...

- 1851- železniční spojení Praha- Dresden – Rakouská společnost státní dráhy – propojená se Královskou saskou dráhou
- Lannův plavební podnik 1858-1863 parník Kladno a deset člunů - vývoz kladenského uhlí do Německa z Kralup
- 1859 – Pardubice -Liberec – propojení na pruské dráhy
- 1865 – Chomutov-Cheb-Aš-Selb –Norimberk propojení na bavorské dráhy
- 1874 Duchcov-Chomutov-Plzeň-Deggendorf propojení na bavorské dráhy k Dunaji

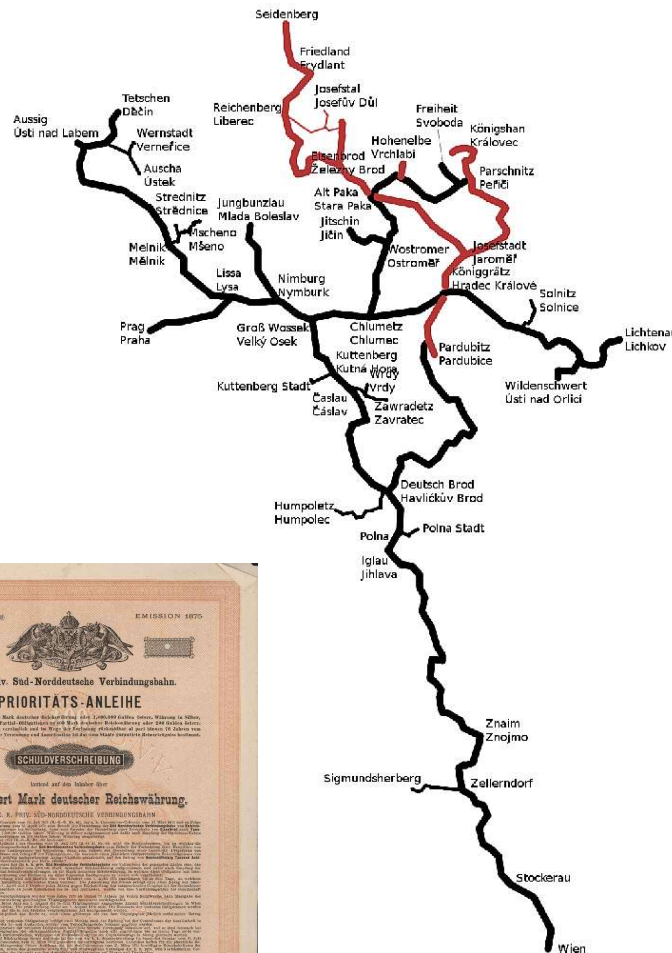
Okolnosti vzniku společnosti

Jedna z prvních soukromých železničních společností na území Rakouska byla **Jihoněmecká spojovací dráha** (k.k. priv. *Süd-norddeutsche Verbindungsbahn*, **SNDVB**), která koncesi dostala na trať Pardubice-Liberec. Vznikla 1853, koncese byla z roku 1854, stavba 120 km trati v letech 1856-1859. V Pardubicích se napojovala na **Severní státní dráhu** (Olomouc-Pardubice-Praha-Podmoky) dokončené 1851. Iniciátor byl liberecký textilní podnikatel Johann Liebig.

V roce 1854 rakouský státní deficit dosáhl výše několika set miliónů zlatých. Severní státní dráha byla proto prodána francouzské nadnárodní firmě, která založila konkurenční **Rakouskou společnost státní dráhy**.

(1852 Credit Mobilier bratří Pereirů)

Říšská rada udělila v roce 1868 koncesi SNDVB, která založila v roce 1869 dceřinnou společnost **Österreichische Nordwest Bahn (ÖNWB)**

Ludwig Haber von Lindsberg (1804-1892)

1855 založil spolu s Maxem Fürstenbergem, Janem Adolfem Schwarzenbergem, Vincenz Auerspergem a Otto hr. Chotkem, Salomonem Rotschildem a Leopoldem von Lämmelem **Creditanstalt für Handel und Gewerbe** s kapitálem 60 mil. zl.
1856 Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu založen s Janem Adolfem Schwarzenbergem dnes **Spolchemie**

- Akcionářem byl i zemský poslanec **Rudolf hrabě Chotek (1834-1894)**
- Poslanec zemského sněmu 1867-1890
- Od roku 1871 v říšské radě.
- Majitel panství Veltrusy

1869 **ÖNWB místopředseda** spolu s knížetem Thurn-Taxisem a **Hugo Karel František Salm-Reifferscheidt-Raitz** patřili mu
Blanenské storjírny
1881 **ÖNWDG předseda správní rady**, Thurn-Taxis člen správní rady

Hugo Karel František Salm-Reifferscheidt-Raitz zemský poslanec
otec moravský hejtman, vlastník strojíren v Blansku

Hugo Maxmilian Thurn a Taxis (1817-1889) majitel panství Loučeň
Propojení svého cukrovaru s tratí Nymburk Kolín... manželka Almeria von Belcredi

Založení ÖNWB

Emise akcií

- 1868 120 000 ks po 200 zl. tzn. 24 mil. zl.
- 1871 60 000 ks po 200 zl. tzn. 12 mil. zl.
- 1871 120 000 ks po 200 zl. tzn. 24 mil. zl.
- 1865 založení PPS 80 000 zl. dva parníky
- Akciový kapitál PSPP cca. 600 000 zl.

Výstavba 1869-1872

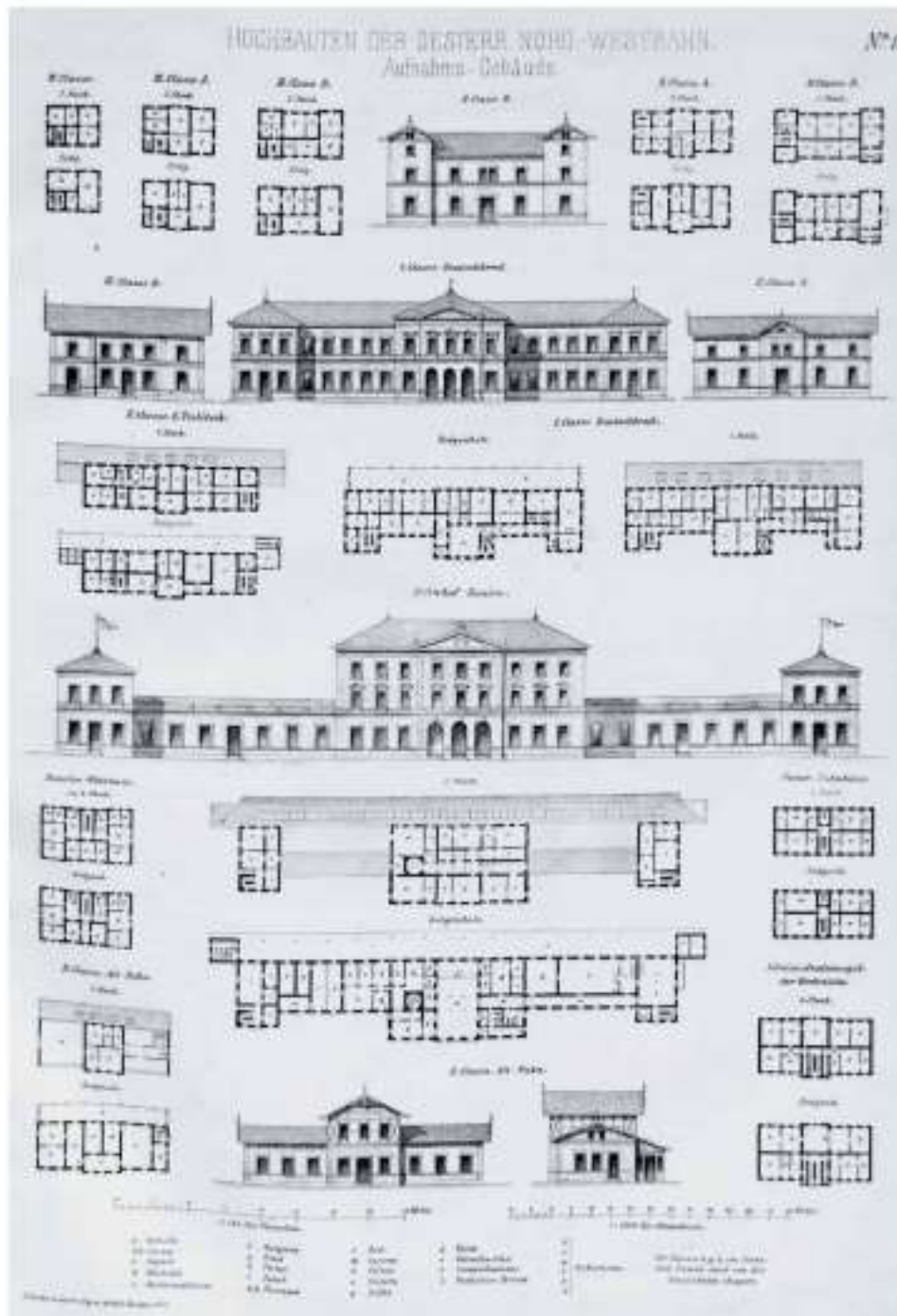
Tab. č. 2 / Tabelle Nr. 2

Otevření / Eröffnung	Úsek dráhy / Teilstrecke	Provozní délka / Betriebslänge (km)
6. XII. 1869	Kolín (StEG) – Golčův Jeníkov / Goltsch-Jenikau	31,3
25. X. 1870	Trutnov / Trautenau – Poříčí / Parschnitz (SNDVB)	4,2
29. X. 1870	Kolín – Mladá Boleslav / Jungbunzlau (TKPE)	54,3
21. XII. 1870	Německý Brod / Deutschbrod – Golčův Jeníkov / Goltsch-Jenikau	42,9
21. XII. 1870	Velký Osek / Groß Wossek – Nový Bydžov / Neu-Bydžow - Ostroměř / Wostroměř	49,1
21. XII. 1870	Trutnov / Trautenau – Kunčice nad Labem / Pelsdorf	27,7
25. I. 1871	Německý Brod / Deutschbrod – Jihlava / Iglau	25,6
23. IV. 1871	Jihlava / Iglau – Znojmo / Znaim	98,5
1. VI. 1871	Německý Brod / Deutschbrod – Rosice n. L. (Pardubice) / Rossitz (Pardubitz) (SNDVB)	91,7
1. VI. 1871	Ostroměř – Kunčice nad Labem / Pelsdorf	48,0
1. VII. 1871	Dříve / Vorher KFNB: Jedlesee / Jedlisej – Stockerau / Štokrava	20,4
1. X. 1871	Kunčice nad Labem / Pelsdorf – Vrchlabí / Hohenelbe	4,5
1. XI. 1871	Stockerau / Štokrava – Oberhollabrunn / Horní Holabrun – Znojmo / Znaim	74,3
17. XII. 1871	Trutnov / Trautenau – Svoboda nad Úpou / Freiheit	10,0
17. XII. 1871	Ostroměř – Jičín	17,5
1. VII. 1872	Wien Nordwestbahnhof / Vídeň Severozápadní nádraží – Jedlesee / Jedlisej (KFNB)	5,3
1. VII. 1872	Zellerndorf / Celerndorf – Sigmundsherberg (Horn) / Zikmundová (Rohy) (KFJB)	19,9
Celkem – garantovaná síť ÖNWB / Summe – das ÖNWB Stammnetz		625,2

- Výstavba byla organizována přes dvanáct stavebních oddělení
- Čtyřleté budování kmenové sítě ÖNWB činily 65.140.505,- zlatých.

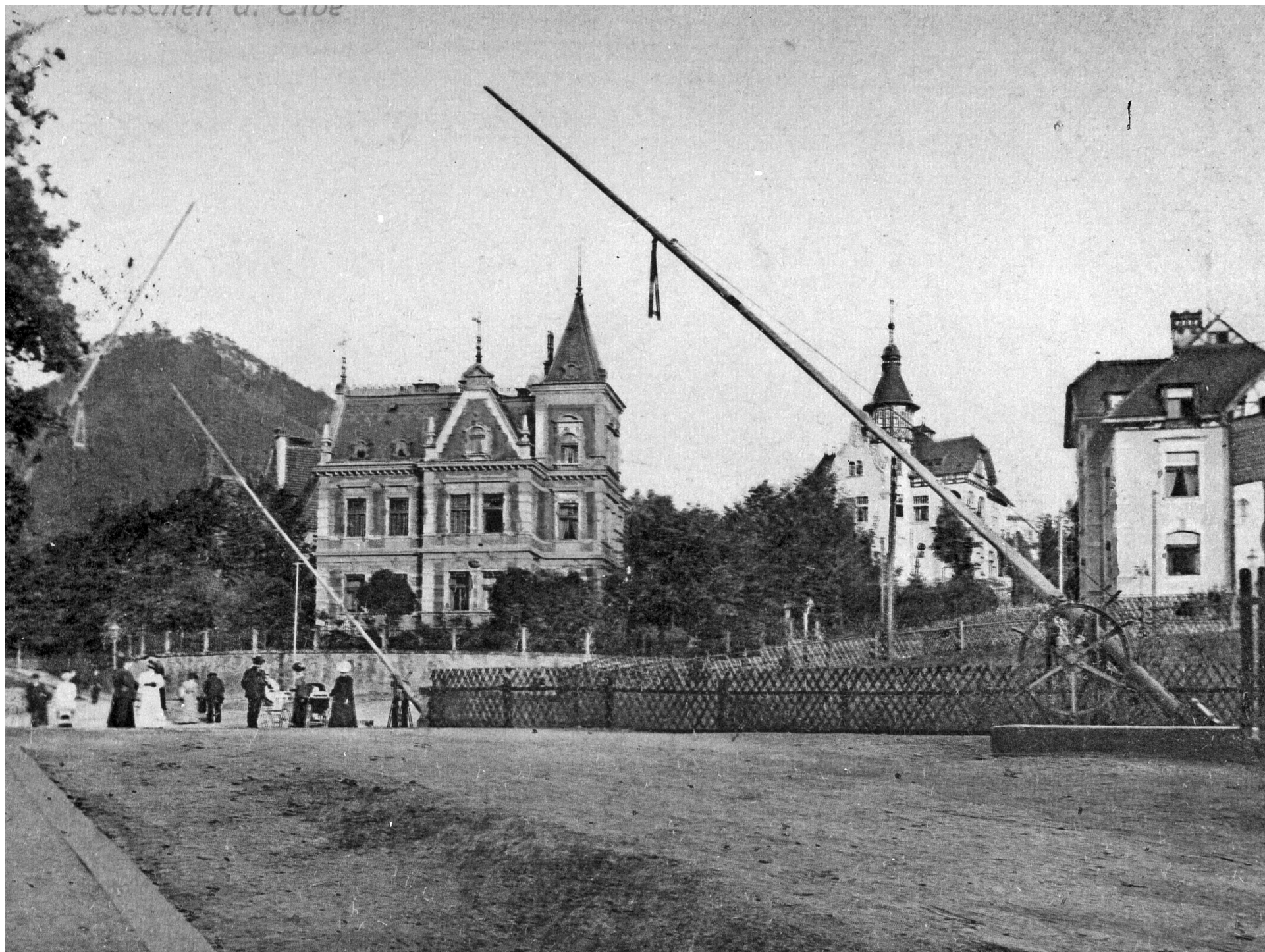
Výstavba sítě ÖNWDG

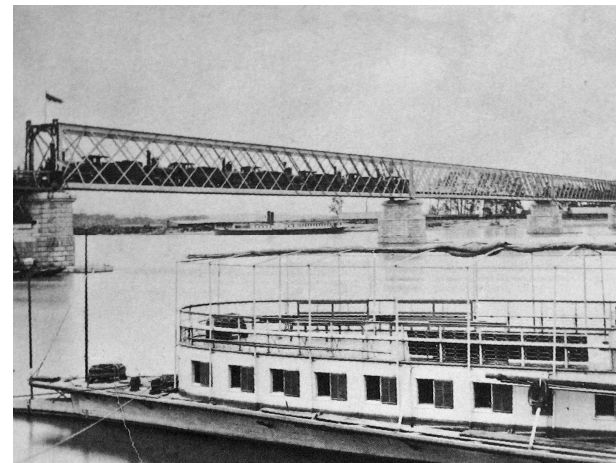
- Typová nádraží
- Typové mosty
- Telegrafní systém a signalizace na přejezdech
- Od Vídně po Děčín 307 strážních domků
- Kilometrovník tratí – dodnes platný

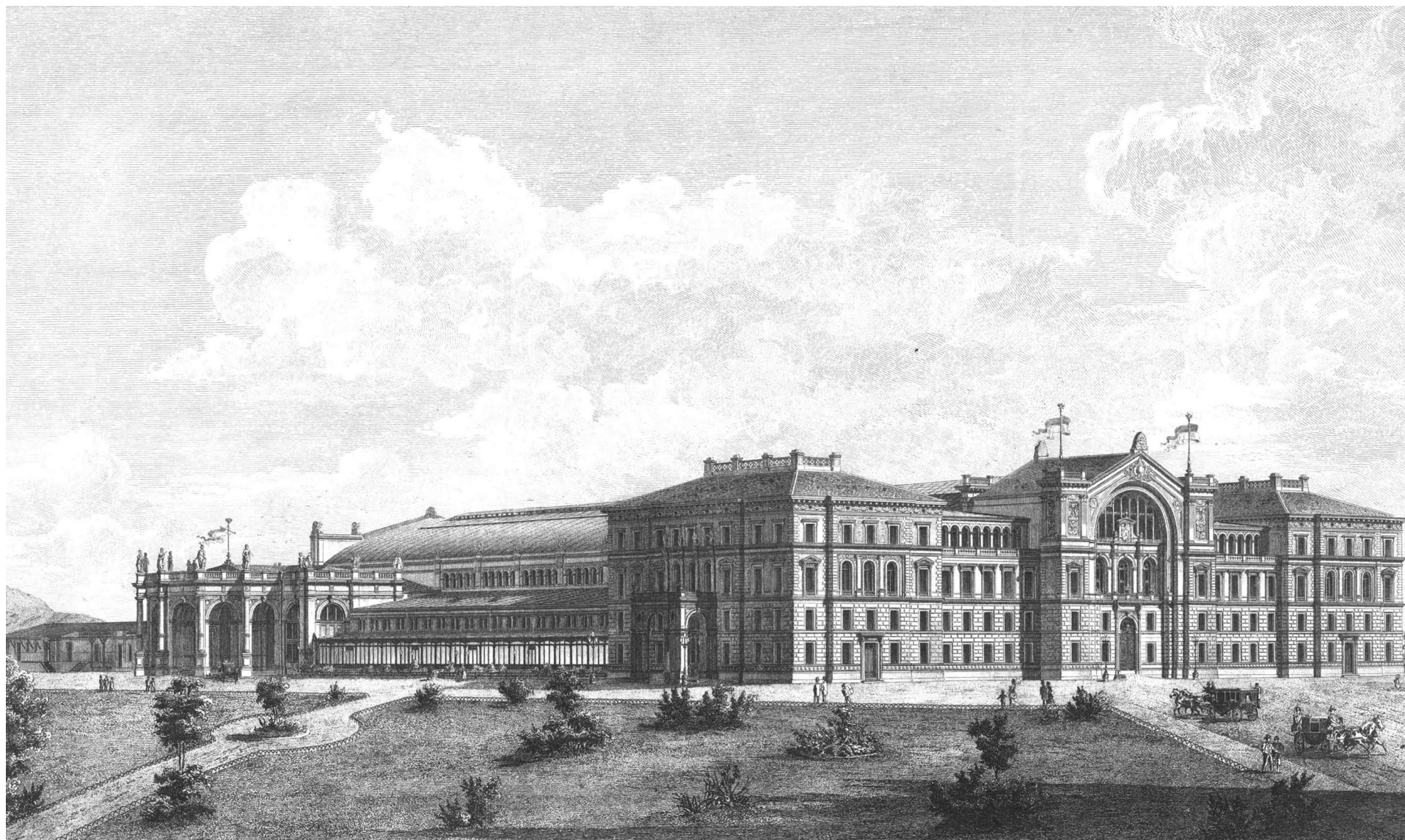

Dunajský most u Vídně stavěn VIII 1870-VI 1872, tehdy stál 1 542 041 zl.
Délka 810 m, použita příhradová konstrukce mostu nasouvaná ze břehu.
Projekt W. Hellwag- E. Gerlich, železná konstrukce 1611,5 t.
Tehdy technický unikát a jeden z největších mostů v Rakousku.
Jednokolejný 1872-1909

Nádraží Vídeň

Výstavba 1873-1875

Nově otevřené vlečky:

VIII 1873 Zellerndorf ÖNWB – Laa a. d. Thaya StEG – Novosedly-Drnholec KFNB

49 km

IX 1874 Korneuburg ÖNWB – přístav Donaulände ÖNWB

1,6 km

Tab. č. 3 / Tabelle Nr. 3

Otevření / Eröffnung	Úsek dráhy / Teilstrecke	Provozní délka / Betriebslänge (km)
4. X. 1873	Nymburk / Nimbürg – Lysá / Lissa	14,9
4. X. 1873	Lysá / Lissa – Praha Rohanský ostrov / Prag Jerusaleminsel	33,3
4. X. 1873	Chlumec n. C. / Chlumetz – Hradec Králové / Königgrätz	28,0
1. I. 1874	Lysá / Lissa – Střekov (Ústí n. L.) / Schreckenstein (Aussig)	93,6
1. I. 1874	Ústecká spojka / Aussiger Verbindungsbahn (ÖNWB – ATE)	1,5
14. I. 1874	Hradec Králové / Königgrätz – Kyšperk / Geiersberg	61,9
14. I. 1874	Kyšperk / Geiersberg – Lichkov / Lichtenau	20,9
5. X. 1874	Střekov / Schreckenstein – Děčín / Tetschen – Střední Žleb / Mittelgrund	28,2
5. X. 1874	Kyšperk / Geiersberg – Ústí nad Orlicí / Wildenschwert	14,1
10. X. 1875	Praha Severozápadní nádraží / Prag Nordwestbahnhof	1,0
15. X. 1875	Lichkov / Lichtenau – německá hranice / deutsche Reichsgrenze (Mittelwalde)	1,8
Celkem – negarantovaná síť / Summe – das Ergänzungsnetz ÖNWB		298,8

- Propojení na uhlí z ATE na Střekově
- Děčín – celnice pro ÖNWB a BNB – propojení do Německa
- Lichkov – celnice – propojení do Německa – uhlí ze Slezka

Stanice ÖNWB II. třídy ve Střekově, Foto O. Kramer 1874-5

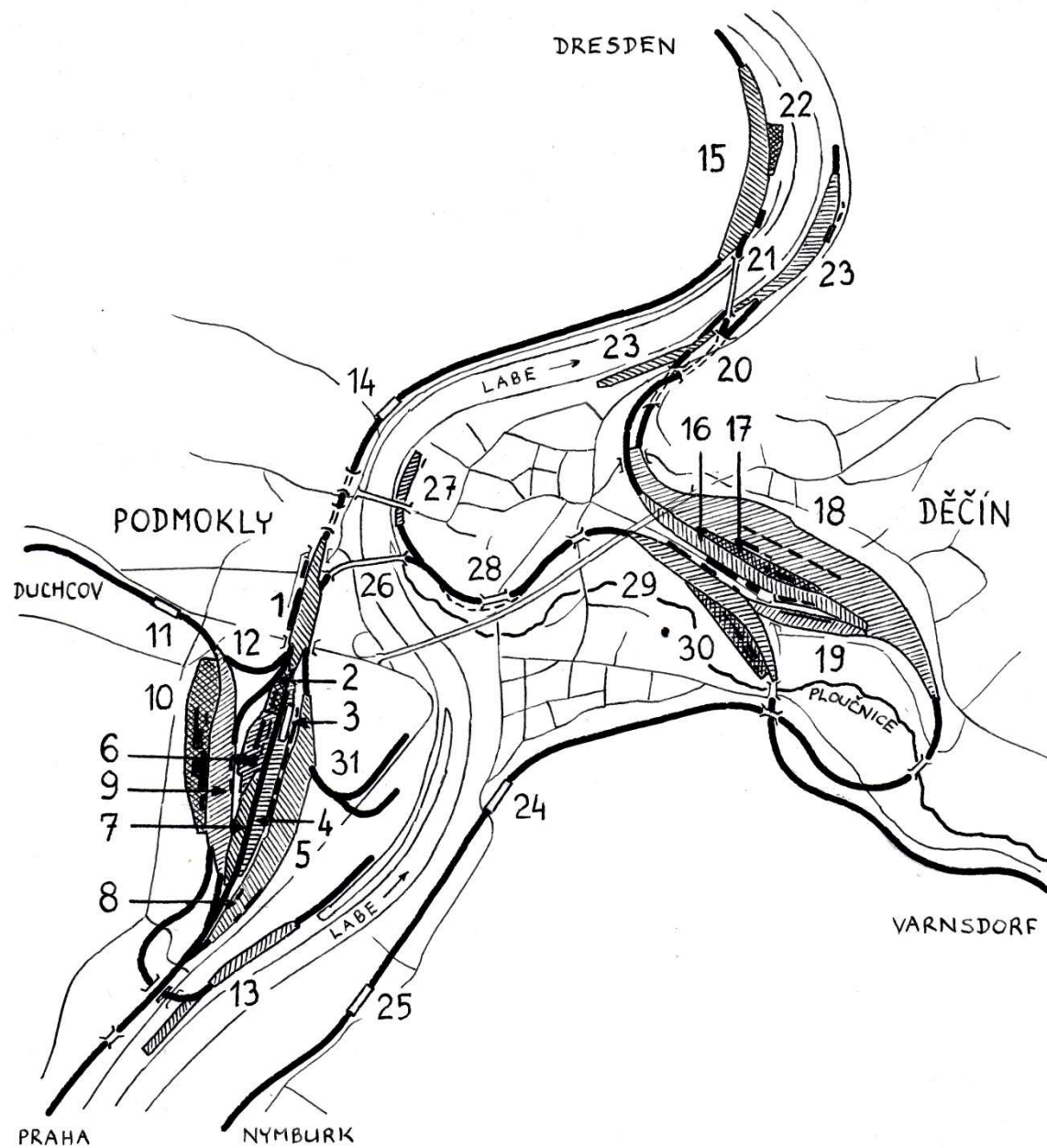
Labská loděnice, vlevo zastávka ÖNWB IV. třídy Těchlovice, foto O. Kramer 1874-5

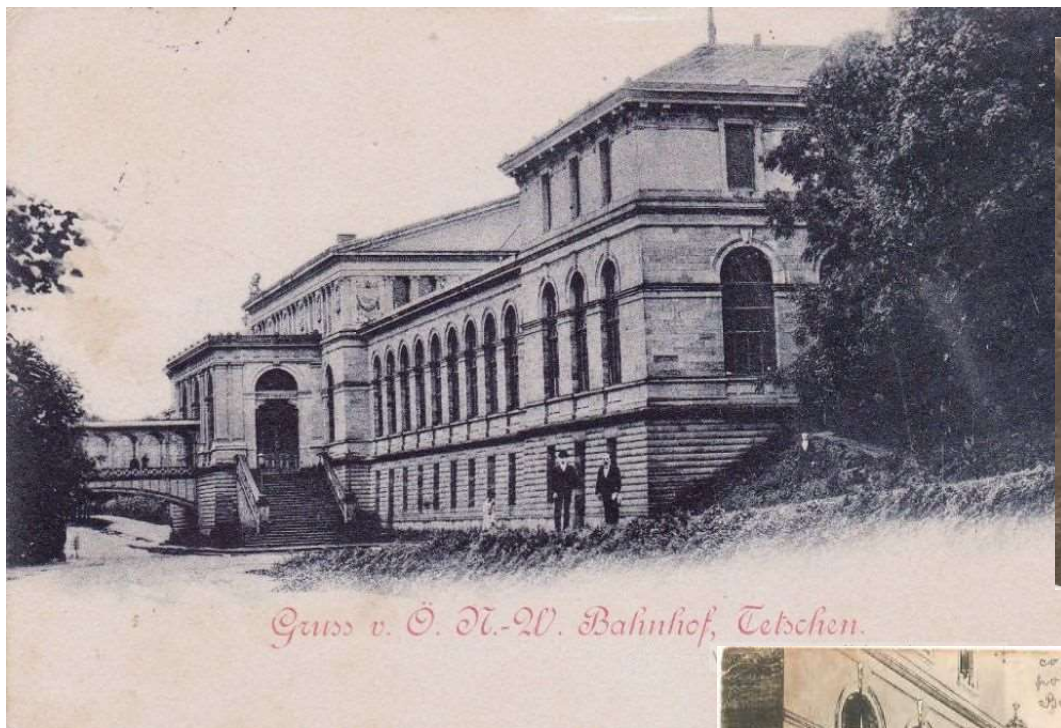

Litinová lávka mezi dvěma nádražími

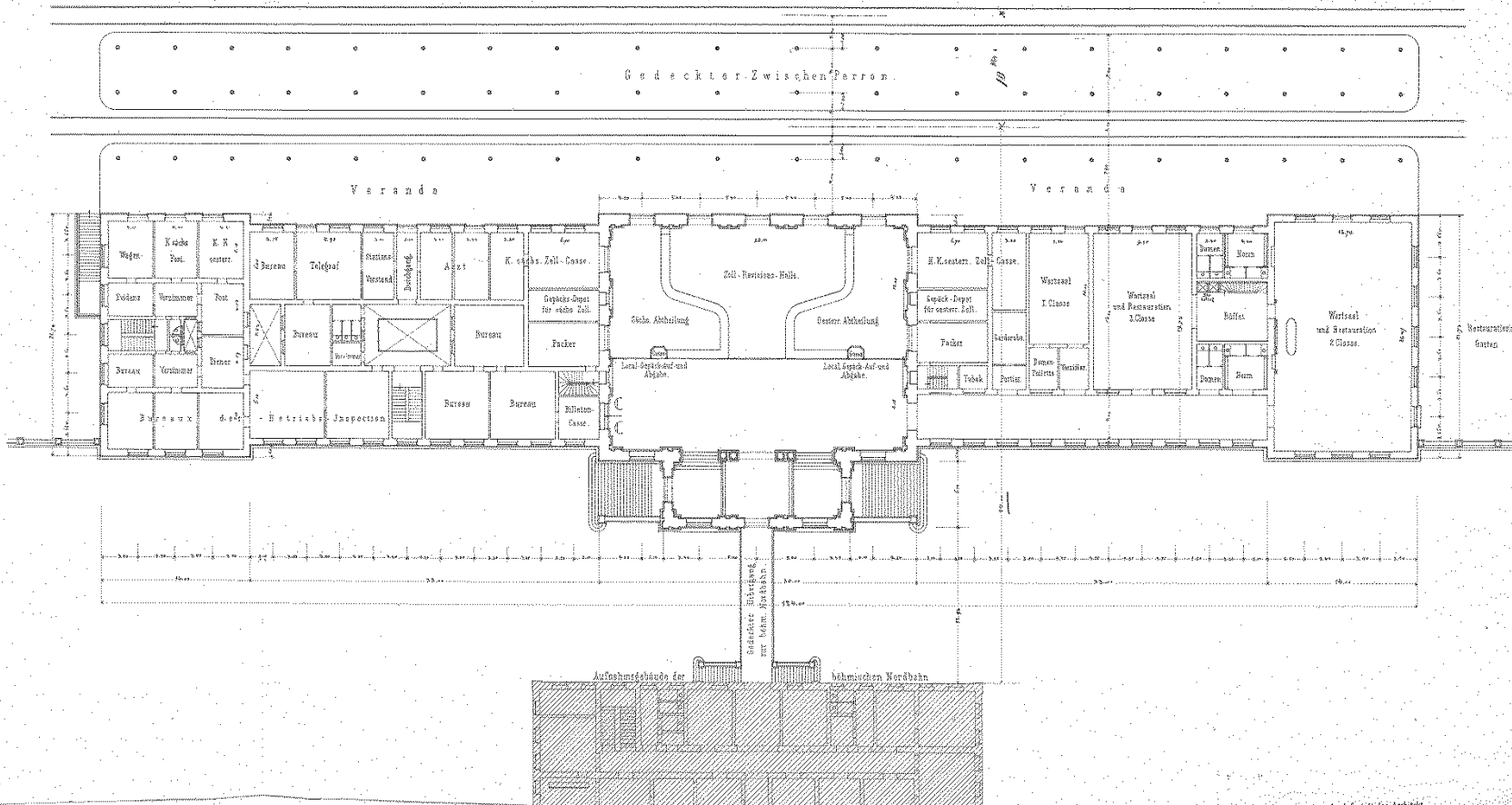
НОЧЕВАН.

ÖSTERREICHISCHE NORDWESTBAHN
(Erfüllungs Weiz)

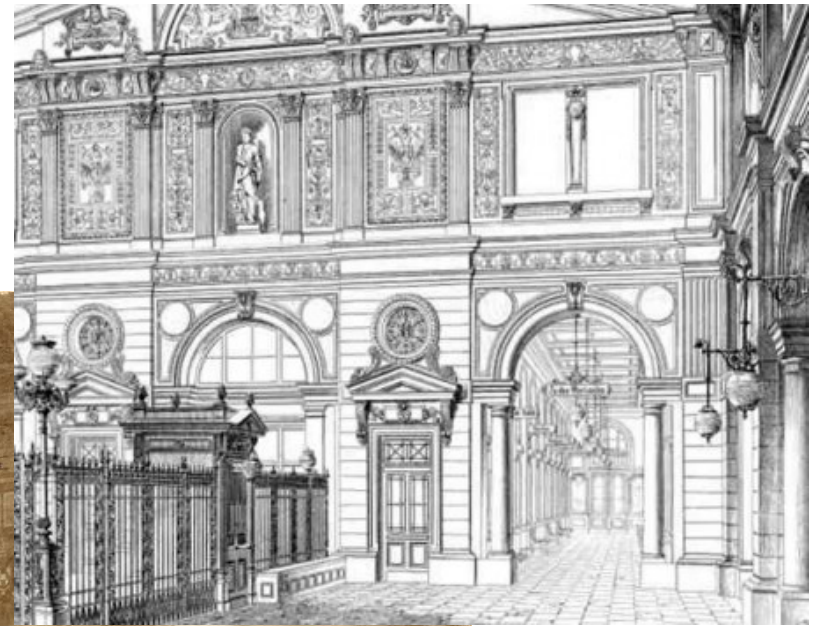
NORMAL-BLAFF N° 1.

BAHNHOF TETSCHEN.

Erdgeschoss

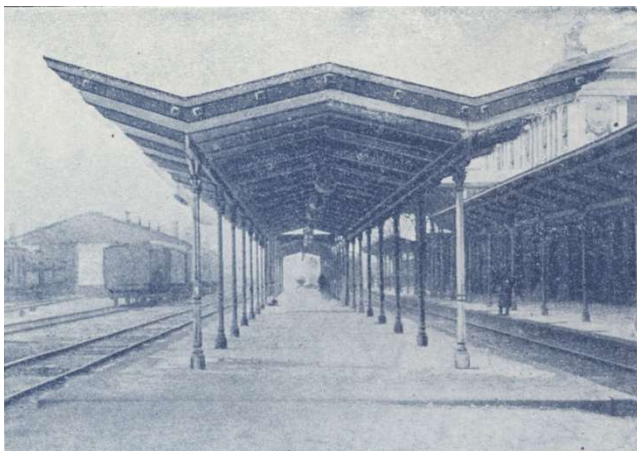
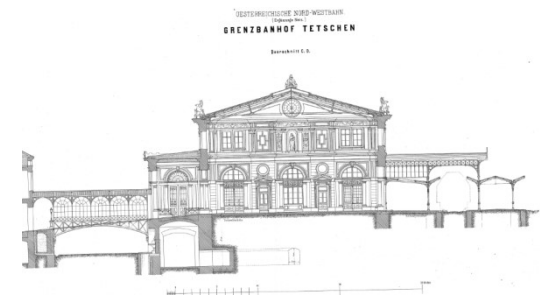

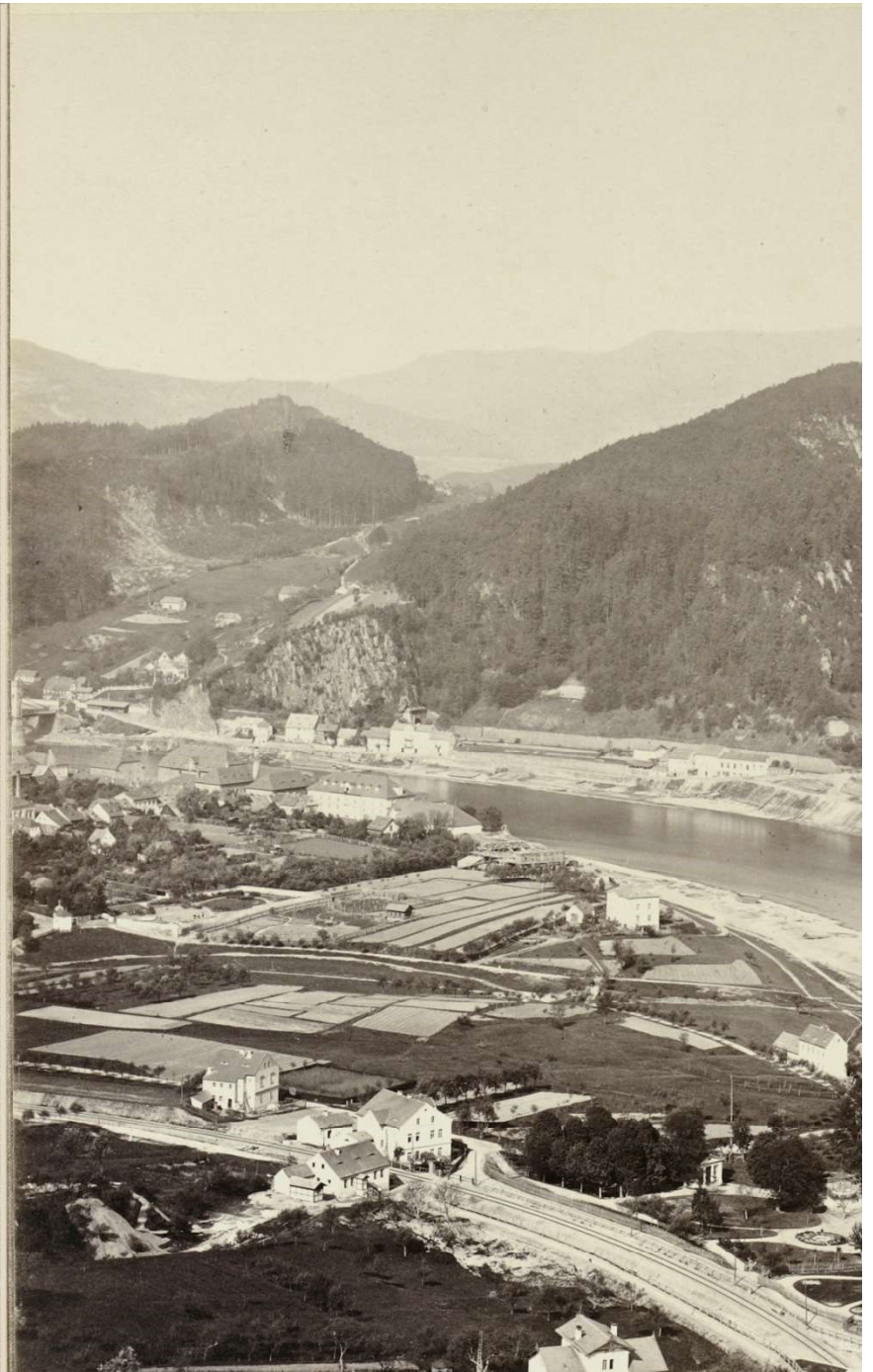

Krytá nástupiště pro první a druhou kolej

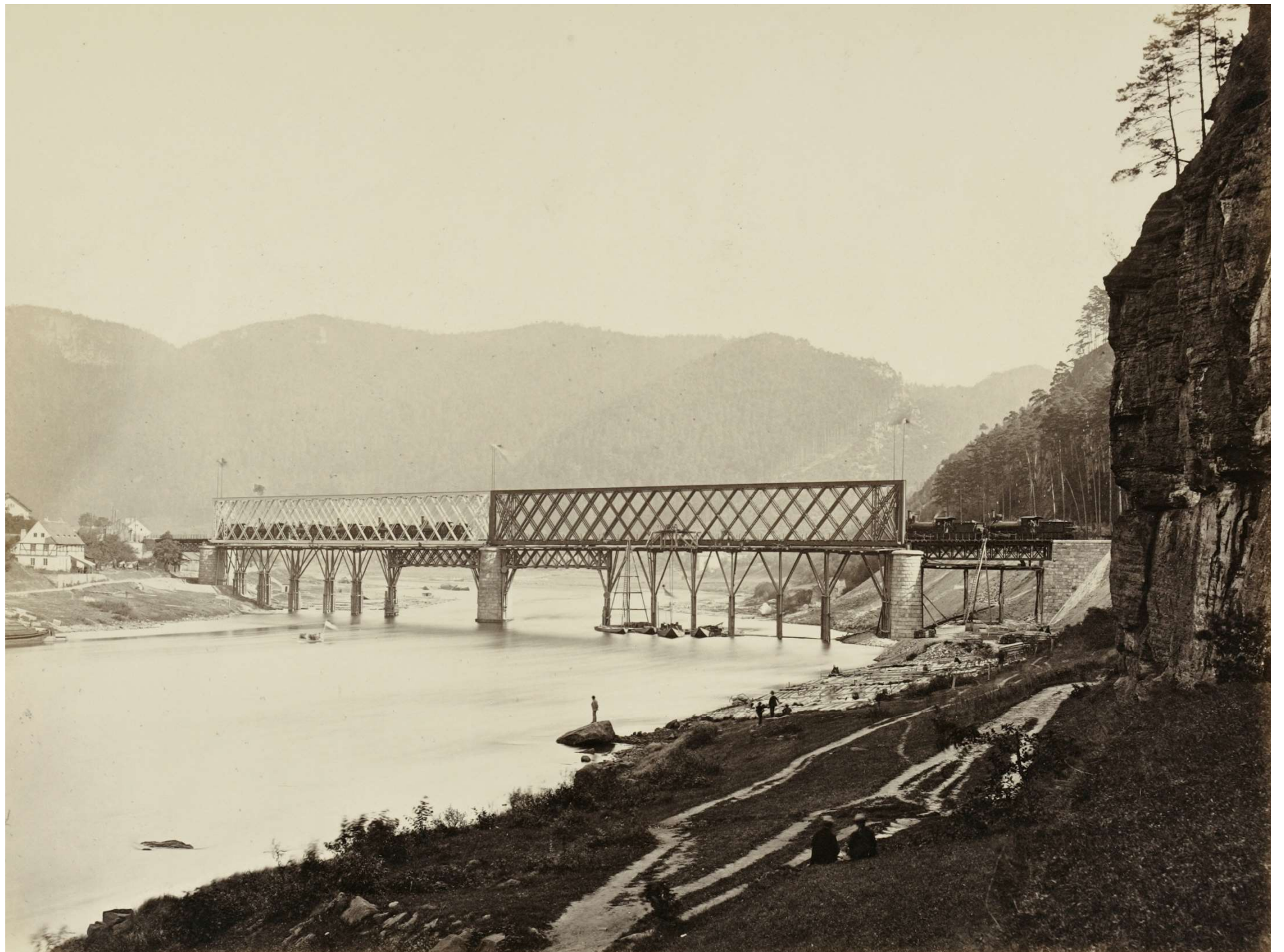

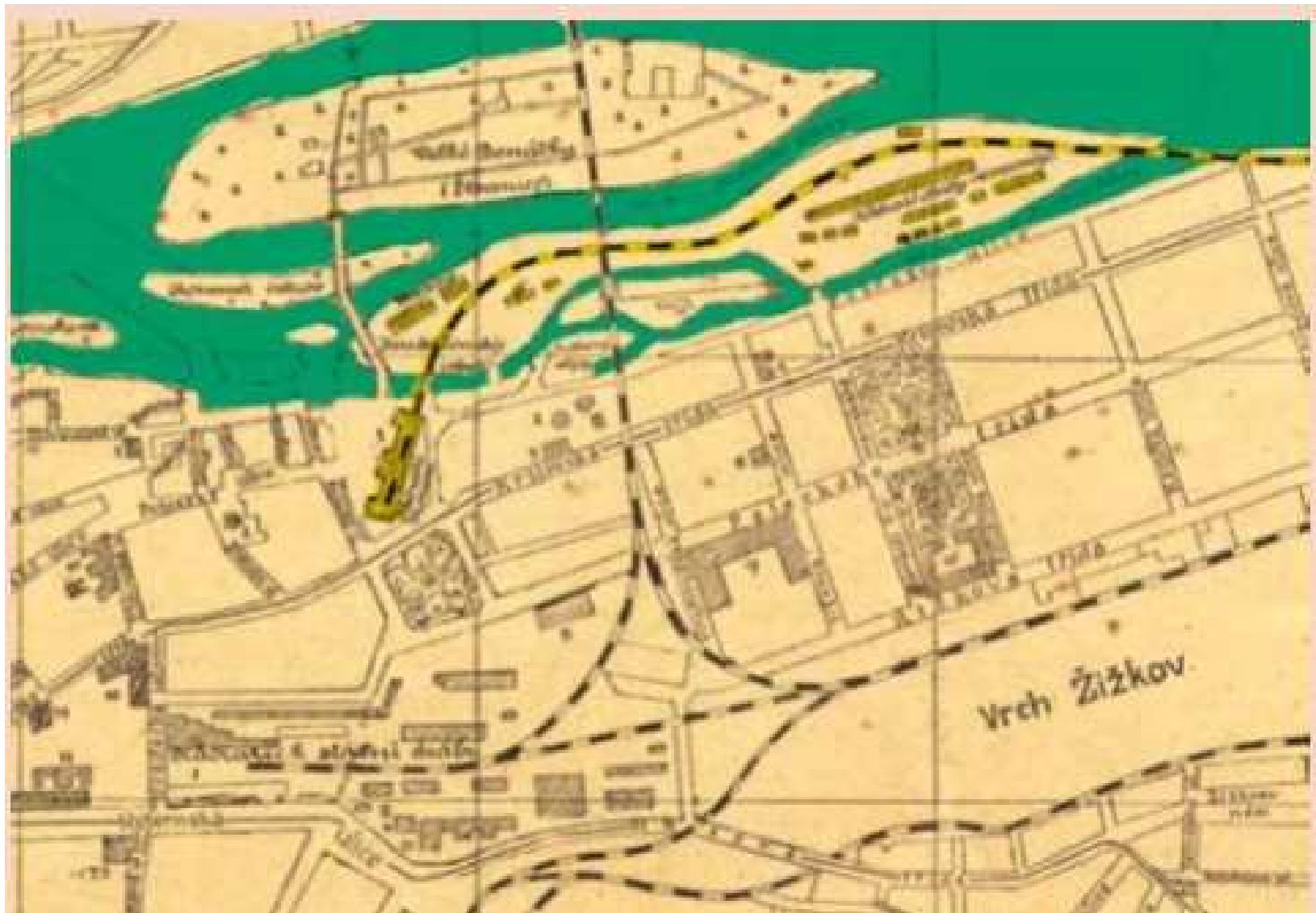

Nádraží Praha - Těšnov

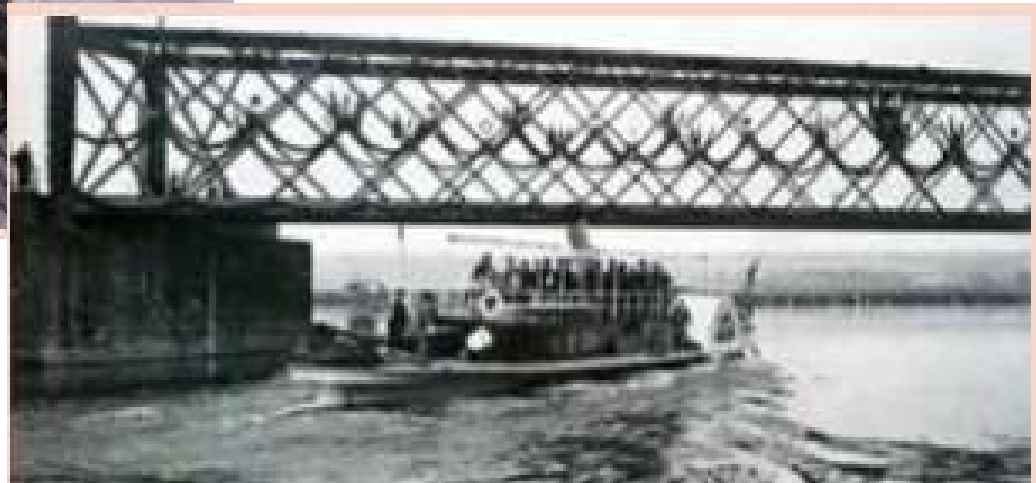

Nádraží Praha-Těšnov

Karlínský přístav byl základnou **Pražské plavební společnosti**,
zřízen v roce 1822, upravován před stavbou nádraží v Praze-Těšnově v roce 1869. Se stavbou
velkého vlakového nádraží na Rohanském ostrově se zvýšil jeho význam. Byl dokonce možný
překlad z nádraží na loď...

Založení Labského spolku Elbeveren

- 23.10. 1874 Ústí n. L. Shromáždění o labské plavbě
- 17.7. 1875 za předsednictví zemského poslance Carla Wolfruma ustavující schůze Elbevereinu
- 4.9. 1875 ustavující zasedání Elbevereinu
- 1876 stanovisko k revizi plavebních akt
- 27.7. 1876 první inspekční plavba bez účasti místodržitelství
- 1876 Viktor Russ napadl v říšském sněmu systém zadávání stavebních prací na českých řekách místodržitelstvím v Praze
- 1879 založeny plavecké školy v Děčíně a Ústí nad Labem
- projednávání hlášení vodních stavů, kilometrovník, plavební mapy atp...

Členové cca. 120-150 členů:

- Ústecko teplická dráha ATE
- Oblastní živnostenská komora Liberec
- Doly na uhlí ze sev. Čech
- Velké průmyslové podniky u Labe (Spolek)
- Polabská města
- ÖNWDG
- Polabští rejdaři
- Loděnice
- Pojišťovny
- Banky
- Česká severní dráha ?
- ÖNWB ?

Osobnosti proměny dopravy na severu Čech

Franz Klier

Narozen v roce 1819 v Březně u Chomutova

1845 vystudoval práva v Praze

1851 advokát v Děčíně

Už v roce 1849 byl poslancem říšského sněmu v Kroměříži

1861-1883 zem. sněm za Děčín, Podmokly, Č. Kamenice

1867-1883 zasedal v říšské radě ve Vídni

zabýval otázkami hospodářskými a obchodními. Byl členem branného a rozpočtového výboru Říšské rady. V období let 1880–1884 byl členem rakouské parlamentní delegace pro jednání s uherskými politiky. Podporoval rozvoj železniční sítě na severu Čech.

President správní rady České severní dráhy

Zemřel 1884

Viktor Wilhelm Russ

Narozen 1840 ve Vídni

1865 vystudoval práva v Praze

1866 velkostatkář Krásné Březno

1872-8 poslancem zem. sněmu obvod Ústí nad Labem

1878 zem. sněm za velkostatky

1883 zem. sněm Děčín, Podmokly, Č. Kamenice

1889 Chomutov, Vejprty něm. Liberál

1895 Karlovy Vary něm. Liberál

Od roku 1871 -1896 v říšské radě ve Vídni

1907 doživotně v horní komoře-říšské rady

Koncem 19. století byl členem železniční rady ve Vídni, prosazoval rozvoj plavby a zestátnění páteřních železničních tratí. Jako první navrhl vznik ministra dopravy ve vídeňské vládě....